

14/juli/2017

Windpark Boerderijweg

Beoordeling principeverzoek
door onafhankelijk
deskundig windpanel

A3BEL

HENFLING
ADVIES

Floris van der Veen

Mark Henfling

Marc Heusschen

heusschen copier
wij zijn landschappers

A. Algemeen

Achtergrond

De gemeenten Nederweert, Leudal en Peel en Maas trekken samen op in de bevordering van windenergie. Daartoe zijn door de gemeenteraden uitgangspunten vastgesteld. In september 2016 zijn een aantal initiatieven voor windparken bij de gemeenten ingediend. De gemeenten hebben in samenspraak met de provincie Limburg besloten zich door een tijdelijk adviespanel windprojecten te laten ondersteunen bij de screening en beoordeling van de ingediende plannen. Het adviespanel bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen met de expertises omgevingsparticipatie, landschapsadviseur en financieel specialist. Het adviespanel is mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg. De initiatiefplannen, die in september 2016 waren ingediend door de initiatiefnemers, zijn in april 2017 door het windpanel gescreend. Op basis van deze screening hebben sommige initiatiefnemers besloten het initiatief verder uit te werken tot een principeverzoek. Dit document betreft de beoordeling van het ingediende principeverzoek.

Gegevens windpark

	Initiatief (september 2016)	Principeverzoek (juni 2017)
Initiatiefnemer	Buurtcoöperatie Boerderijweg	Coöperatie Zuidenwind U.A.
Locatie	Boerderijweg, Neer gemeente Leudal	Boerderijweg, Neer gemeente Leudal
Aantal windmolens	1	1
Ashoogte	Onbekend	110 – 135 meter
Rotordiameter	Onbekend	115 – 141 meter
Vermogen/molen	4 MW	3 – 4,5 MW
Verwachte jaarlijkse productie	10 GWh	10.000 -15.000 MWh

Kader en methodiek beoordeling

Het principeverzoek dient te voldoen aan de indieningsvereisten. Deze indieningsvereisten zijn door de gemeenten opgesteld, zodat de initiatiefnemers weten hoe het principeverzoek dient te worden ingediend. Het ingediende principeverzoek is in eerste instantie hierop op volledigheid getoetst.

De beoordeling van het ingediende principeverzoek vindt verder plaats aan de hand van de door de gemeenteraden vastgestelde uitgangspunten windenergie, die zijn uitgewerkt in de 'Richtlijnen windenergie gemeenten Peel en Maas, Leudal en Nederweert'. Deze methodiek is gelijk zoals die is gehanteerd bij de screening van april 2017.

Het principeverzoek wordt per uitgangspunt gescoord, waarbij een score van 1 tot 5 wordt gehanteerd. Voor een omschrijving van de methodiek en scores wordt verwezen naar de bijlage "Kaders en methodiek beoordeling Leudal".

Legenda:

1	2	3	4	5
Ondermaats	Onvoldoende	Minimaal	Voldoende	Uitstekend

De score van de beoordeling van het principeverzoek (kolom Beoordeling) wordt geconfronteerd met de score van de screening van het initiatief van 11 april 2017 (kolom Screening). Op die manier wordt direct duidelijk op welke manier het initiatief verder is uitgewerkt.

Voorgeschiedenis

Zuidenwind heeft namens buurtcoöperatie Boerderijweg op 28 september 2016 een verzoek ingediend bij de gemeente Leudal, met het verzoek tot overleg bij de uitbreiding van windpark Neer. Initiatiefnemer is de buurtcoöperatie Boerderijweg. De coöperatie Zuidenwind voert de voorbereidende werkzaamheden uit en zal de windmolens samen met Leudal Energie gaan exploiteren. Het initiatief gaat uit van een volledige coöperatieve aanpak.

Op 08 maart 2017 heeft Zuidenwind samen met Leudal Energie haar plannen nader toegelicht. De uitbreiding van windpark Neer komt op verzoek van de coöperatie Boerderijweg en omgeving. Deze coöperatie is opgericht naar aanleiding van de 5-de windmolen in Neer. Er is toen een coöperatie

opgericht en de aanleg van een glasvezelkade is mede gefinancierd door Zuidenwind. Men is nu bezig met zon voor asbestproject. De nieuwe turbine is gepland in het verlengde van huidige lijn met een grotere onderlinge afstand. Vanwege de hoge aansluitkosten is gekozen voor een hogere turbine. Een optie is om zonnepanelen aan te leggen op stallen en deze aan te sluiten op elektriciteitsaansluiting nieuwe molen.

Principeverzoek

Op 21 juni 2017 heeft Coöperatie Zuidenwind een principeverzoek ingediend bij de gemeente. Het principeverzoek is gedaan in nauwe afstemming met de buurtcoöperatie Boerderijweg en de grondeigenaren. Ten opzichte van het oorspronkelijke initiatief is het plan onveranderd en gaat het plan uit van 1 windmolen. Opvallend is dat het principeverzoek niet in samenwerking met Leudal Energie is ingediend, terwijl het initiatief in maart 2017 wel samen met Leudal Energie is gepresenteerd aan het windpanel. In het principeverzoek wordt conform de indieningsvereisten nader ingegaan op:

- Algemene projectbeschrijving;
- Omgevingsmanagement, inclusief stakeholder- en krachtenveldanalyse;
- Baten voor de omgeving;
- Ruimtelijke uitgangspunten en landschappelijke inpassing.

B. Beoordeling

Beoordeling omgeving

Bij de screening van het initiatief was al geconstateerd dat het plan is gebaseerd op een 100 % coöperatieve aanpak. Het initiatief voor de uitbreiding van het bestaande windpark komt ook vanuit de omgeving zelf. Er zou dus veel draagvlak voor moeten zijn. Aanbevolen werd met name de communicatie en procesplanning verder uit te werken.

Het principeverzoek van 21 juni 2017 geeft een zeer goede invulling aan de aanbevelingen uit de screening. Het plan is voorzien van een zeer uitgebreide stakeholdersanalyse waarbij de belangen zijn bepaald. In het plan is een goed uitgewerkt communicatieplan opgenomen, gebaseerd op de stakeholdersanalyse en inclusief communicatiedoelen, kernboodschappen en middelen. In het principeverzoek worden communicatiemiddelen omschreven die de initiatiefnemers willen inzetten. Een communicatiekalender is gekoppeld aan de procesplanning. Het principeverzoek is voorzien van een bijzonder goed uitgewerkte procesplanning, waarin helder is aangegeven wat de formele, de participatie en faciliterende activiteiten zijn. De planning geeft een duidelijk beeld tot afronding van de procedures, naar verwachting eind 2018 alsmede een doorkijk tot oplevering van de windmolen. De planning lijkt haalbaar en realistisch.

Aspect	Analyse	Aanbeveling	Beoordeling	Screening
Stakeholders analyse	Uitgebreid uitgevoerd	Monitoren	5	4
Krachtenveld analyse	Niet uitgevoerd, maar op basis van lokale kennis veel inzicht		4	4
Procesplanning	Zeer gedegen opgesteld	Monitoren	5	1
Communicatieplan	Opgesteld, inclusief doelstellingen, kalender	Uitvoeren	5	1

De uitbreiding van windpark Neer is geïnitieerd vanuit de omgeving (buurtcoöperatie waarvan alle omwonenden lid zijn) zelf, waardoor het draagvlak (vanzelfsprekend) groot is. Het initiatief zet in op maximale samenwerking en draagvlak met de omgeving, gebaseerd op de uitgangspunten gelijkwaardigheid, participatie en samenwerking. Het aspect omgeving is volgens het gemeentelijke kader voor deze fase zeer gedegen uitgewerkt. Het principeverzoek wordt op het aspect omgeving als kansrijk beoordeeld.

Beoordeling financiële participatie

De informatie over financiële participatie is samengevat in hoofdstuk 5, "baten voor de omgeving". Hierin wordt ingegaan op de stroomopbrengst van de turbines, op vergoeding voor grondeigenaren, voor de omgeving middel een omgevingsfonds en een energiefonds en op financiële participatie.

Ten aanzien van grondvergoedingen wordt met drie grondeigenaren van aanpalende percelen overlegd over de uitbreiding van het bestaande park. De status is dat nu als eerste stap een berekening van de geluidsdruk wordt gemaakt. Vervolgstep in het proces is vervolgens dat met een gezamenlijke transparante verdeling van de inkomsten voor het verlenen van een recht van opstal. Met deze grondeigenaren zijn op dit moment dus nog geen afspraken gemaakt.

Met de grondeigenaren waar de turbines worden geplaatst is met 1 grondeigenaar een overeenkomst voor recht van opstal gesloten. De hoogte van de grondvergoeding wordt gebaseerd op wat het Rijk vraagt voor windparken op Rijksgronden (ECN advies voor SDE subsidie). Verder wordt aangegeven dat met de andere grondeigenaren afspraken zijn gemaakt wat de financiële consequenties zijn indien een turbine op hun grond komt te staan en wanneer dit niet gebeurt. De aard van deze afspraken en wat dit betekent voor de hoogte van de grondvergoeding is niet toegelicht.

Vanuit de exploitatie van het windpark zal een gebiedsgebonden bijdrage worden gedaan in een omgevingsfonds. De NWEA gedragscode draagvlak en participatie wind wordt onderschreven. Het uitgangspunt is dat EUR 1 per MWh wordt gestort, meer dus dan waar de NWEA gedragscode vanuit gaat. Dit fonds wordt beheerd vanuit Zuidenwind. Insteek is een werkgroep te formeren, welke vervolgens –kortweg- bepaalt hoe middelen uit het fonds voor projecten in de omgeving beschikbaar worden gesteld.

Daarnaast wordt een energiefonds ingesteld. De rendementen van de turbines worden (deels) ingezet om de energietransitie vorm te geven. Zuidenwind geeft aan dat de bijdrage naar verwachting EUR 50.000 per turbine bedraagt.

Qua financiële participatie is Zuidenwind voornemens om obligaties uit te geven, waarmee de investering in de windturbine(s) wordt gefinancierd. Zuidenwind is voornemens obligaties uit te geven voor 5 jaar, tegen 2,5% boven de 5-jaars deposito rente. Er wordt niet ingegaan op hoe Zuidenwind voornemens is de benodigde middelen in het gebied op te halen en hoe deze obligaties na vijf jaar worden geherfinancierd.

Aspect	Analyse	Aanbeveling	Beoordeling	Screening
Profijtplan	Op hoofdlijnen aanwezig, deels gedetailleerd. Meer dan NWEA norm	Nader concretiseren tijdens projectontwikkeling	3	2
Gelden voor de omgeving worden lokaal ingezet	Voldoende info over uitgangspunten en verdeling gelden	Nader uitwerken in projectontwikkeling	4	2
% coöperatieve ontwikkeling	Voornemen benoemd, volledig coöperatief	Nader uitwerken, specifiek herfinancieringsrisico na 5 jaar	4	3

Duidelijk is dat de initiatiefnemers qua verdelen van baten voornemens zijn (veel) verder te gaan dan de NWEA gedragscode draagvlak en participatie wind. Zuidenwind is voornemens het project volledig coöperatief te ontwikkelen. Tegelijkertijd dient met grondeigenaren nog een heel proces doorlopen te worden inzake onder meer geluidsdruk en grondvergoeding. Verder is nu nog erg onzeker wat de baten zijn die voortvloeien aan de omgeving, dit is deels gerelateerd aan de fase waarin het project zich bevindt. Het aspect financiële participatie is volgens het gemeentelijke kader voor deze fase voldoende uitgewerkt. We bevelen aan tijdens de projectontwikkeling financiële participatie nader te concretiseren.

Beoordeling landschap

De paragraaf 6.4. Landschap van het principeverzoek windproject Boerderijweg legt de nadruk op het onderzoeken van het toevoegen van twee turbines aan het bestaande windpark Neer. De beoordeling hieronder gaat uit van twee turbines, omdat bij één turbine de beoordeling nagenoeg gelijk blijft aan de screening van maart 2017.

Aspect	Analyse	Aanbeveling	Beoordeling	Screening
POL	Initiatief is gelegen binnen voorkeursgebied windturbines.		5	5
Ontwerpprincipe 1. Plaatsing windturbines alleen in de grootschalige, open jonge ontginningen.	Initiatief is gelegen binnen de jonge ontginningen.		5	5
Ontwerpprincipe 2. Alleen lijnopstellingen met heldere ritmiek, minimaal 3 en maximaal 7 turbines.	Het ritme van de bestaande lijn is beter te benaderen 2-3-2 met de toevoeging van twee turbines in plaats van een enkele turbine.	Zoek aansluiting bij de bestaande lijn door de kenmerken van deze lijn voort te zetten; ritme 2-3-2 en kenmerken van de turbine.	5	4
Ontwerpprincipe 3. Gepaste afstand aanhouden tussen opstellingen onderling, ca. 3 tot 4 kilometer i.v.m. interferentie.		Regionale afstemming		
Ontwerpprincipe 4. De turbineopstelling is landschapsversterkend.	De richting van de opstelling blijft gelijk. Basis hiervoor is nog steeds het Neers kanaal. Er is meer afstand gehouden tot Witdonk, waardoor de opstelling in de ruimte staat.		5	3
Ontwerpprincipe 5. Niet kruisen van landschappelijke structuren.	Met het opschalen van de lijn wordt de Staldijk gekruist		4	4

Beoordeling

Zuidenwind is voortvarend aan de slag gegaan met het advies van de screening in maart 2017. Hiervoor heeft de initiatiefnemer advies ingewonnen van Veenenbos en Bosch. Dit advies heeft er toe geleid dat er een voorlopige variant met twee turbines bestudeerd is. De resultaten van dit onderzoek zorgen voor een verbetering van de score m.b.t. de inpasbaarheid in het landschap en aansluiting bij het bestaande park. Tegelijkertijd is het voor de initiatiefnemer duidelijk geworden dat met het model dat onderzocht is een grotere radarverstoring optreedt. Om zo spoedig mogelijk tot een eindresultaat te komen is Zuidenwind een nader ontwerpend onderzoek gestart, waarbij met de belangrijkste stakeholder gezocht wordt naar een juiste balans tussen geluidsnormen, nabijheid tot woningen en landschappelijk beeld. De 3 scenario's die onderzocht worden lijken allen van meerwaarde t.o.v. het oorspronkelijke plan ten tijde van de screening. Het principeverzoek wordt op het aspect landschap als kansrijk beoordeeld.